

Monumentnummer*: 513381

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82746/155

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Haarlem		Haarlem		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Hazepaterslaan	1			2012 HN	Haarlem		
Hazepaterslaan	3			2012 HN	Haarlem		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Haarlem		I				651	
Haarlem		I				650	

Omschrijving**

Inleiding

Rond 1880 in eclectische trant gebouwd DUBBEL HERENHUIS. Het pand ligt aan de noordwestzijde van de Hazepaterslaan, schuin op de hoek met de Wagenweg.

Het dubbele herenhuis behoort tot het in 1873 door L.P. Zocher ontworpen plan voor aanleg en bebouwing van het Hazepatersveld. Het Hazepatersveld was een weiland, gelegen tussen de Dreef, Hazepaterslaan en Wagenweg, dat kort vóór 1873 door de gemeente Haarlem was aangekocht van de Doopsgezinde gemeente. De gemeente Haarlem stond voor ogen het weiland te transformeren tot een villapark en zij gaf hiertoe het bedrijf van L.P. Zocher's vader, J.D. Zocher & Co., de opdracht om een plan voor aanleg en bebouwing van het Hazepatersveld te ontwerpen.

In dit plan van aanleg, dat in 1873 gereed kwam, is een contrast zichtbaar tussen enerzijds de formele, stedelijke aanleg zoals die aan het Floraplein en de Dreef gedacht was en anderzijds de landschappelijke aanleg van het Florapark en een deel van de Hazepaterslaan.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In totaal waren er in het plan vijftig woonhuizen geprojecteerd. In de uiteindelijke uitvoering zouden er echter zesenvijftig worden gerealiseerd, waardoor er sprake is van een zekere verdichting van het oorspronkelijke ontwerp. Als eerste kwam de stedelijk aandoende eclectische bebouwing langs het Floraplein tot stand (1876-'77), gevolgd door de neo-renaïssancistische woonblokken langs de Dreef (1880 en 1882). Het Florapark en het westelijk deel van de Hazepaterslaan raakten pas in de periode na 1880 met vrijstaande villa's bebouwd, nadat de in Engelse landschapsstijl ontworpen parkaanleg alhier was voltooid.

Dit dubbele herenhuis aan de Hazepaterslaan behoort dus tot dat deel van het villapark dat in de Engelse landschapsstijl werd ontwikkeld. De parkaanleg is langs de Hazepaterslaan echter niet (meer) zo goed herkenbaar als in het Florapark.

De erfafscheidingen tussen de openbare weg en de percelen aan de Hazepaterslaan, Dreef en Florapark zijn bij de aanleg van het villapark in één uniforme stijl ontworpen. Deze oorspronkelijke erfafscheidingen zijn nog bij alle panden aanwezig, al dan niet deels opnieuw opgebouwd.

Omschrijving

Direct aan de straat gelegen dubbel herenhuis van drie bouwlagen: begane grond, verdieping en kapverdieping. Het geheel is gebouwd op een in hoofdvorm rechthoekig grondplan en wordt gedekt door een afgeknot schilddak bekleed met zwarte kruispannen.

Het pand is opgetrokken in rode baksteen op een natuurstenen plint. De gevels van het pand zijn rondom versierd met detailleringen in pleister- en stucwerk. Tussen de begane grond en de verdieping bevindt zich een omlopende geprofileerde cordonlijst van pleisterwerk en voorts zijn op de gevels rondom bepleisterde horizontale banden aangebracht. Onder de houten kroonlijst bevindt zich omlopend een brede gepleisterde en deels geprofileerde band. Boven en onder de vensters bevinden zich, onder meer in de strekken, gepleisterde en gestucte ornamenten. Ook bevinden er zich onder de vensters brede banden met in stucwerk uitgevoerde versieringen. De hoeken van het pand hebben pilasterstellingen, waarbij de pilasters op de verdieping zijn bepleisterd.

De voorgevel (zuid) van het pand is acht vensterassen breed. De middelste vier vensterassen vormen tezamen één brede risalerende travee. De linker en rechter vensteras van deze brede middentravee zijn weer enigszins risalerend ten opzichte van de middelste twee vensterassen. In deze linker en rechter vensteras van de middentravee bevinden zich de entrees tot de twee herenhuizen. De entrees zijn verdiept in een portiek gelegen en bestaan uit dubbele houten paneeldeuren, bereikbaar door middel van een drie treden tellende natuurstenen trap. De entrees hebben een omlijsting van pleisterwerk die ter hoogte van de verdieping wordt afgesloten door een houten balkon. De balkons worden gedragen door in eclectische trant ontworpen consoles van stucwerk en hebben uit hout en siersmeedwerk vervaardigde hekwerken. Ter hoogte van de balkons bevinden zich dubbele openslaande houten balkondeuren met bovenlicht.

De vier vensterassen brede middentravee van de voorgevel is boven de kroonlijst doorgetrokken tot een attiekverdieping onder plat dak. Deze attiekverdieping is onder meer voorzien van een Dorische bepleisterde pilasterstelling en een houten kroonlijst en omvat openslaande houten vensters met bovenlichten. De voorgevel is voorts, evenals de zijgevels, voorzien van houten schuifvensters, waarbij de vensters op de verdieping zijn voorzien van een T-vorm die doorloopt in het bovenlicht.

De vijf vensterassen brede zijgevels van het pand (oost en west) bezitten naast de schuifvensters ook verscheidene blinde vensters.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De middelste, enigszins risalerende, vensteras van beide zijgevels wordt boven de kroonlijst afgesloten door een dakkapel versierd met, vermoedelijk in houtwerk uitgevoerde, vleugelstukken en een half rond fronton.

De achtergevel (noord) is zes vensterassen breed en heeft een risalerende middentravee van twee vensterassen breedte. De linker en rechter travee van de achtergevel zijn op de begane grond uitgebouwd met respectievelijk een houten en bakstenen erker, die beide worden afgesloten door een balkon. Op de verdieping heeft de achtergevel naast openslaande houten balkondeuren onder meer houten T-schuifvensters.

Het interieur van het pand is nog deels origineel. De oorspronkelijke tuinen bij het pand zijn ook nog merendeels intact.

Ter linker- en ter rechterzijde van het pand bevindt zich, langs de straat, nog de oorspronkelijke erfafscheiding. Deze erfafscheiding bestaat uit een laag bakstenen muurtje afgedekt door een hardstenen plint, met daarboven op een smeedijzeren sierhekwerk. Zowel links als rechts van het pand wordt de erfafscheiding onderbroken voor een entree. Deze entree bestaat rechts uit een enkel en links uit een dubbel openslaand smeedijzeren hekwerk. Deze openslaande hekwerken worden aan weerszijden gemarkeerd door een gecanneleerde ijzeren zuil op een hardstenen basement. Het Corinthisch kapiteel van de zuil wordt bekroond door een dennenappel.

Waardering

Dubbel herenhuis van algemeen belang wegens cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde, alsmede wegens ensemblewaarde als onderdeel van het villapark dat sinds 1876 op de plek van het Hazepatersveld werd gerealiseerd.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument